BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-1768-7/22
Mostar, 22. 7. 2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po žalbi Address d.o.o. Sarajevo, broj: 22P/22 od 21. 6. 2022. godine uložena na tendersku dokumentaciju u predmetu javne nabave usluga: *Nabavka usluga revizorske kuće za reviziju finansijskih izvještaja*, ugovornog tijela JKP Komunalac d.o.o. Tuzla, na temelju članka 93. stavak (7), 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) na sjednici Vijeća I održanoj 22. 7. 2022. godine, donio je

R J E Š E N J E

1. Žalba se usvaja.

2. Poništava se Tenderska dokumentacija ugovornog tijela JKP Komunalac d.o.o. Tuzla od juna 2022. godine u predmetu javne nabave usluga: *Nabavka usluga revizorske kuće za reviziju financijskih izvještaja* zajedno sa Obavještenjem o nabavci 781-7-2-44-3-35/22 od 15. 6. 2022. godine.

3. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovo tijelo će donijeti posebno rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

JKP Komunalac d.o.o. Tuzla (u daljem tekstu: **Ugovorno tijelo**) je objavio konkurentski zahtjev za dostavu ponuda za tendersku dokumentaciju od juna 2022. godine u predmetu javne nabave usluga: *Nabavka usluga revizorske kuće za reviziju financijskih izvještaja* za koju je Obavještenje o nabavci 781-7-2-44-3-35/22 objavljeno na portalu javnih nabava dana 15. 6. 2022. godine.

Address d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: **Žalitelj**) je dana 21. 6. 2022. godine uložio žalbu broj: 22P/22 na gore navedenu tendersku dokumentaciju.

Ugovorno tijelo je postupajući u skladu sa člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", br. 39/14) proslijedio žalbu Uredu za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, kao drugostupanjskom tijelu, zajedno sa izjašnjenjem na navode žalbe i dokumentacijom prvostupanjskog postupka.

Žalitelj u žalbi navodi da tenderska dokumentacija nije pripremljena u skladu sa članom 53. stav (1). i stav (3). Zakona o javnim nabavkama (Sl. glasnik BiH br.: 39/14), Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH (Sl. Novine FBiH) te nije pripremljena u skladu sa čl. 7. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (Sl. glasnik BiH br.: 90/14).

Analizirajući tendersku dokumentaciju utvrdio je slijedeće povrede Zakona i podzakonskih akata: Ugovorni organ nije odredio minimalni rok izvršenja predmetnih usluga u skladu sa predmetom konkretnog postupka javne nabavke, odnosno u konkretnom slučaju revizije financijskih izvještaja za dvije godine (2022 i 2023. godinu), nije uzeta u obzir stvarna mogućnost izvršenja predmetne usluge s obzirom na dati opis predmeta nabave iz točke 2.1. tenderske dokumentacije. Dalje navodi odredbe točke 4.8 tenderske dokumentacije odnosno kriterij za dodjelu ugovora, navodeći ugovorni organ nije pripremio tendersku dokumentaciju u skladu sa opisom predmeta nabavke odnosno u podkriterijumima postavlja nejasne i kontradiktorne rokove izvršenja. Ugovorni organ u TD kaže slijedeće:

- da se ponuđeni broj sati može dati zaokružen „na maksimalno dvije decimale"
- da je ukupan raspoloživi broj sati 240 (za dvije godine obavljanja predrevizije i revizije)
- da ugovorni organ očekuje veći angažman u predreviziji 2022. godine pa tako broj sati za predreviziju 2022 mora biti 3 puta veći od broja sati utrošenih na reviziju 2022 godine
- da maksimalan broj sati za predreviziju 2023. godine može biti 32 sata
- da maksimalan broj sati za reviziju 2023. godine može biti 5 sati
- da se predrevizija mora obaviti najdalje do 28. februara.

Dalje navodi kako je na portalu javnih nabavki zatražio da se podkriteriji usklade sa Zakonskom regulativom ali očigledno bezuspješno.

1. Zašto da se broj sati zaokružuje na dvije decimale? Nuđenje roka u satima koji se zaokružuje na dvije decimale ostavlja ponuđačima mogućnost da rokove po podkriterijima nude i u minutama.
2. Da li je 240 sati za dvije godine obavljanja predrevizije i revizije finansijskih izvještaja dovoljno vremena?

3. Zašto broj sati za predreviziju 2022. godine mora biti tri puta veći od broja sati za obavljanje revizije za 2022. godinu, što nije slučaj sa predrevizijom i revizijom za 2023. godinu.
4. Zašto ugovorni organ limitira maksimalan broj sati za predreviziju i reviziju 2023. godine, ali ne i za predreviziju i reviziju 2022. godine?
5. Zašto ugovorni organ nije odredio kada će ponuđača uvesti u posao po godinama obavljanja predrevizije i revizije financijskih izvještaja?
6. Zašto ugovorni organ nije odredio minimalan broj sati po svim podkriterijima?
7. Zašto ugovorni organ nije odredio maksimalan broj sati po podkriterijumima (b. i c.) (predrevizija i revizija 2022. godine) kao što je to uradio za 2023. godinu?
8. Zašto ugovorni organ nije obrazložio zašto se za predreviziju 2023. godine ne traži toliko veći broj sati u odnosu na reviziju 2023. godine?
9. Zašto ugovorni organ nije obrazložio način na koji se revizija za 2023. godinu može izvršiti za samo 5 sati, a članom 2.1 tenderske dokumentacije je propisano da ugovorni organ dostavlja pismene primjedbe na nacrt u roku od 5 dana (40 sati po godini obavljanja revizije). Navedeni sati ulaze u sate za obavljanje revizije finansijskih izvještaja po godinama (2022 i 2023)?
10. Zašto je govorni organ sa ovakvim podkriterijima u tenderskoj dokumentaciji ostavio mogućnost ponuđačima da ponude nerealne i neprihvatljive rokove (po podkriterijima c i e ponuđači mogu ponuditi 0,01 sati.), a u odgovoru na postavljeno pitanje suprotno zahtjevima iz tenderske dokumentacije naglašava da „trajanje angažmana ni po jednom kriteriju ne može biti ispod jednog sata? Osim što je kontradiktorno, niti jedan niti drugi rok nisu stvarna mogućnost izvršenja predmetnih usluga.

Upućuje na odredbu članka 64. Stavak (2) Zakona o javnim nabavama, ističući kako su propisani podkriteriji konfuzni odnosno nisu pripremljeni u skladu sa predmetom nabavke što je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama. U navedenim podkriterijima je ostavljena mogućnost da ponuđači ponude nerealne rokove izvršenja predmetnih usluga samo kako bi bili najpovoljniji i tako dobili ugovor. Prije svega tenderska dokumentacija se ne priprema u smislu da oteža radnje postupka, da iste učini protivrječnim nejasnim i konfuznim, te da se nakon više ponovljenih postupaka dođe do konačnih informacija i pravnog osnova neophodnih za pokretanje i vođenje postupka, već je prema čl.53 Zakona jasno da su informacije koje su sadržane u sadržaju tenderske dokumentacije takve prirode da na nesmetan način olakšaju pripremu ponuda, a što je u konkretnom slučaju očito propušteno jer se i prilikom pripreme ponuda i odvijanja radnji postupka ne treba dvojiti na što i kako određena informacija upućuje ponuđače na pripremu ponuda, da pri tome post festum informacija dovodi do konačno potrebnog sadržaja, već ista treba biti određena, potpuna i jasna da bi se nesmetano utvrdilo pravo stanje stvari. Konkretno odredbe člana 53. stav 5. Zakona o javnim nabavkama. Princip pravične i aktivne konkurencije uvjetuje da postupci javnih nabavki moraju biti dostupni svim ponuđačima odnosno svim privrednim subjektima. Osiguranje konkurencije je osnovni način osiguravanja ekonomčne i efikasne upotrebe sredstava. Ovako postavljen kriterij nije postavljen

u skladu sa općim principima Zakona definisanim u članu 3. Zakona.

Naposljetku predlaže da se žalba usvoji u cijelosti kao osnovana, donese odluka kojom će se predmet vratiti ugovornom organu na ponovno postupanje, s jasnim uputama kako da postupi, a u svakom slučaju da žalitelju naknadi troškove žalbenog postupka koji se sastoje od troškova naknade za pokretanje žalbenog postupka, troškova za sastavljanje žalbe, te naknadi i druge eventualne troškove koji nastanu u daljem toku postupka.

Ugovorno tijelo u izjašnjenju, broj: 01-1105/22 od 27. 6. 2022. godine navodi da je žalba blagovremena, dopuštena i uložena od ovlaštene osobe, ali je neosnovana, te ističe tačkom 4.8 Kriterij za dodjelu predmetne tenderske dokumentacije, Ugovorni organ je postavio jasne zahtjeve po pitanju trajanja angažmana (a koji predstavljaju potkriterije za izbor) kojih se ponuđači moraju pridržavati, kako slijedi:

- Pod pojmom „Radni sati" podrazumijeva se broj sati, zaokružen na maksimalno dvije decimale, koje će kompletan tim ponuđača koji će raditi reviziju kao cjelina provesti u prostorijama ugovornog organa. Npr. ako ponuđač ponudi 8 radnih sati, to će se računati 8 radnih sati angažmana na terenu za ponuđača kao cjelinu, a ne po8 radnih sati za svakog člana ekipe,
- Ponuđač je dužan, radi evaluacije ovog kriterija, dostaviti broj sati angažmana po svakom potkriteriju pojedinačno, u formi pisane izjave,
- Radno vrijeme Ugovornog organa je od ponedjeljka do petka, u periodu od 7 sati ujutro do 15 i 30 sati, uz pauzu od 9 i 30 do 10 sati. Preduzeće ne radi na dane državnih praznika,
- Ukupan broj ponuđenih sati po svim potkriterijima roka trajanja angažmana ne smije biti veći od raspoloživih 240 radnih sati. Obzirom da Ugovorni organ u 2022. godini očekuje veći angažman u predreviziji u odnosu na reviziju s ciljem dobivanja što više preporuka do sastavljanja izvještaja, ponuđeni broj sati za predreviziju 2022. godine mora biti veći od ponuđenog broja radnih sati za reviziju 2022. godine minimalno tri puta. Maksimalan broj sati po potkriteriju d) i e) ne smije biti veći od 32 odnosno 5 sati, respektivno. Predrevizija se mora obaviti najdalje do 28. februara. U slučaju prijema ponuda koje ne zadovoljavaju prethodno opisane zahtjeve po pitanju roka trajanja angažmana, iste će biti odbijene.

Prije nego se Ugovori organ upusti u obrazlaganje neosnovanosti žalbenih navoda žalitelja, bitnim naglašava da je žalitelj prije žalbe dva puta koristio prostor za pojašnjenja na portalu javnih nabavki. Prvi put je tražio pojašnjenja o minimalnim i maksimalnim rokovima u vezi trajanja angažmana predmetne usluge, o čemu je, zajedno sa svim drugim zainteresiranim ponuđačima, uredno dobio pojašnjenja da angažman niti po jednom potkriteriju ne može biti ispod jednog sata, a daje maksimalno raspoloživo vrijeme angažmana 240 radnih sati. S tim u vezi sve navode iz žalbe o nedorečenosti minimalnih i maksimalnih rokova ocjenjuje bespredmetnim i neosnovanim. Nakon što je žalitelj postavio svoje drugo pitanje na portalu javnih nabavki, koje u suštini nije bilo pitanje nego pritisak na Ugovorni organ da tendersku dokumentaciju napiše onako kako bi žalitelju

odgovaralo, ugovorni organ je žalitelju skrenuo pažnju da je Ugovorni organ u skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama BIH dužan dati sve nužne informacije u TD o uvjetima i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačima dovoljni za pripremu ponuda na konkurentskoj osnovi. U skladu sa članom 57. Zakona, ponuđači su se dužni tih zahtijeva pridržavati. U skladu sa članom 64. Zakona Ugovorni organ je dužan kriterij ekonomski najpovoljnije ponude razraditi na način da utvrdi i detaljno razradi potkriterije za ocjenu u skladu s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabavke. Stoga je Ugovorni organ detaljno razradio potkritrije, definirao značajnost svakom od njih u skladu sa prirodom posla, te postavio formule. Postavljeni zahtjevi i ograničenja su jasno definirani, te dodatno pojašnjeni odgovorima na tražena pojašnjenja, kako slijedi:
- Trajanje angažmana ni po jednom potkriteriju ne može biti ispod 1 sata,
- Trajanje angažmana u zbiru za sve potkriterije ne može biti preko raspoloživih 240 sati,
- Predrevizija 2022. godine mora trajati tri puta duže od revizije 2022.g. jer, kako je jasno pojašnjeno u TD, Ugovorni organ očekuje veći angažman u predreviziji 2022. godine u odnosu na reviziju te godine s ciljem dobijanja što više preporuka do sastavljanja izvještaja,
- Maksimalno trajanje angažmana po potkriterijima d) i e) je 32, odnosno 5 sati, respektivno.
Ugovorni organ je dao potpune informacije svim ponuđačima koje su im dovoljne za pripremu ponuda, a na ponuđačima je daju svoju ponude u skladu sa svojim kapacitetima.

Ugovorni organ je jasno definirao mjernu jedinicu u kojoj se iskazuje rok izvršenja, te ne vidi niti jedan razlog zašto 240 radnih sati ne bi ponuđačima bilo dovoljno da izvrše predmetnu uslugu.

Žalitelj osim paušalnih nagađanja i insinuacija nije ponudio nikakve jasne dokaze da se predmetna usluge ne može izvršiti u roku od 240 radnih sati. Također, kao što je to jasno naglašeno u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji, Ugovorni organ očekuje veći angažman u predreviziji u odnosu na reviziju s ciljem dobivanja što više preporuka do sastavljanja izvještaja, te ne vidi nezakonitost zahtjeva da predrevizija 2022. godine traje tri puta duže od revizije 2022, niti u gornjim ograničenjima koja je postavio za trajanje predrevizije i revizije 2023. godine, obzirom da želi veći angažman u prvoj godini Ugovora. Sve prethodno potvrđuju jasno definirani bodovi, iz kojih je vidljivo da predrevizija ima veću vrijednost u odnosu na reviziju za obje poslovne godine, kao i da usluga za prvu godinu Ugovora (poslovna 2022.) ima veći značaj od revizije druge godine Ugovora (poslovna 2023.), a obzirom da je radi isti ponuđač te je prirodno da ga u prvoj godini čeka više posla (upoznavanje sa poslovanjem klijenta). Definirani bodovi su kako slijedi :
a) Cijena 62,00
b) Rok trajanja angažmana u predreviziji poslovne 2022. godine 20,00
c) Rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2022. godine 10,00
d) Rok trajanja angažmana u predreviziji poslovne 2023. godine 5,00
e) Rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2023. godine 3,00

Ugovorni organ je pritom jasno definirao da se predrevizija mora provesti najdalje do 28. februara

(do sastavljanja izvještaja), a konačni izvještaj izdati do 31. marta. Rok koji je Ugovorni organ postavio za dostavljanje nacrta izvještaja (22. mart) je samo krajnji rok (kalendarski datum) dostave nacrta za ponuđače, dakle usluga se u ponuđenom trajanju radnih sati može izvršiti bilo kad do tog datuma, a rok od maksimalno 5 (kalendarskih) dana je procesni rok za Ugovorni organ za dostavu primjedbi ukoliko ih bude imao i teče od momenta dostave nacrta. Dakle jasno da procesni rok od 5 kalendarskih dana nema apsolutno nikakve veze sa radnim satima trajanja angažmana, a Ugovorni organ je dao vrlo preciznu definiciju pojma "radni sati". Dakle procesni (kalendarski) rokovi za Ugovorni organ i trajanje angažmana u radnim satima za ponuđače nemaju apsolutni nikakvu vezu, tešu za Ugovorni organ ovakve insinuacije žalitelja bespredmetne.

Ugovorni organ se kod pripreme ove tenderske dokumentacije vodio ciljem da svim ponuđačima osigura jednak i nediskriminirajući tretman kako bi osigurao pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom. Pri tome se vodio ranijim iskustvima izbora najpovoljnijeg ponuđača u postupcima nabavki usluga revizije, te je zahtjeve trajanja angažmana postavio tako da dobije realne ponude kojim će dobiti najveću vrijednost u poznatim okolnostima jednakih cijena za usluge revizije. Posebno naglašava da Ugovorni organ stoji na raspolaganju svim ponuđačima za bilo kakva pojašnjenja predmetne tenderske dokumentacije, te je mišljenja da i ova žalba predstavlja traženje pojašnjenja, a ne ozbiljne žalbene navode.
Zbog toga Ugovorni organ predlaže Uredu za razmatranje žalbi BiH da žalbu žalitelja Address d.o.o. Sarajevo odbije u cijelosti, jer isti nije ponudio bilo kakve dokaze niti čak učinio vjerojatnim da predmetna tenderska dokumentacija nije usklađena sa Zakonom o javnim nabavkama BIH.

U skladu s člankom 94. stavak (3) Zakona o javnim nabavama Žalitelj je aktom ovog tijela, broj JN2-03-07-1-1768-4/21 od 24. 7. 2022. godine obaviješten o izjašnjenju Ugovornog tijela, te mu je omogućeno da se očituje o istom. Uvidom u spis predmeta konstatira se da je žalitelj dostavio odgovor na gore navedeni akt ovog tijela u kojem ističe kako ugovorno tijelo ni na koji način nije osporio navode iz žalbe žalitelja niti dokaznim putem uspio pobiti iste. Ugovorni organ niti na jednom mjestu nije uspio dokazati neosnovanost žalitelja, odnosno nije uspio pobiti navode žalitelja. Ugovorni organ u svom izjašnjenju se nije bazirao na taksativno navedene navode iz žalbe žalitelja već selektivno se osvrće samo na pojedine navode, ne nudeći konkretna i argumentirana obrazloženja. Ugovorni organ ne može svoje izjašnjenje bazirati na paušalnim navodima kako je žalitelj „vršio pritisak na Ugovorni organ da tendersku dokumentaciju napiše kako bi žalitelju odgovaralo"!!! Zašto ugovorni organ u svom izjašnjenju nije pojasnio i jasno argumentirao šta je to žalitelj nezakonito tražio i na koji način je vršio pritisak na Ugovorni organ i šta je to žalitelj nezakonito tražio, kako bi žalitelju odgovaralo??? Točno je da se ponuđači po članu 57. ZJN trebaju pridržavati zahtjeva Ugovornog organa propisanog u TD, ali ne i svih zahtjeva. Ne i nerealnih i nezakonitih zahtjeva kojim ugovorni organ ostavlja mogućnost da ponuđači nude nerealne rokove odnosno da zahtjeva od ponuđača da obave reviziju financijskih izvještaja i dostave izvještaj za 1

sat! Također se želi osvrnuti i na to da se sat kao mjerna jedinica ne može zaokruživati na dvije decimale jer tada u tim istim decimalama dobijemo „minute", naprimjer 12,18 (12 sati i 18 minuta) koje će ponuđač provesti kod ugovornog organa. Postavlja se pitanje ako je rok izvršenja u satima, da onda nema mjesta mogućnosti da ponuđači nude rok zaokružen na dvije decimale jer tada daju rok u satima i minutama, što je u suprotnosti sa navodima iz TD. Ugovorni organ nije pojasnio kako i na koji način će iskontrolirati sate i minute koje će ponuđač provesti kod ugovornog organa. Nadalje besmislen je odgovor ugovornog organa zašto je ograničio rok za izvršenje predrevizije i revizije za 2023. godinu, a isto nije uradio sa rokom izvršenja predrevizije i revizije za 2022. godinu. CITIRA: „Ugovorni organ očekuje veći angažman u predreviziji u odnosu na reviziju s ciljem dobijanja više preporuka do sastavljanja izvještaja, te ne vidi nezakonitost zahtjeva da predrevizija 2022. godine traje tri puta duže od revizije 2022. godine, niti u gornjim ograničenjima koje je postavio za trajanje predrevizije i revizije 2023. godine, obzirom da želi veći angažman u prvoj godini Ugovora." Čitajući gore navedenu izjavu ugovornog organa da se zaključiti kako mu je samo prva godina predrevizije i revizije „bitna", a druga godina predrevizije i revizije i nije toliko. Pa se postavlja pitanje zašto je onda ugovorni organ i raspisivao reviziju financijskih izvještaja za dvije godine ako je jedna manje bitna od druge. Ugovorni organ je trebao ostaviti ponuđačima slobodno nuđenje rokova i za predreviziju i reviziju 2023. godine, kao što je to uradio za predreviziju i reviziju 2022. godine, a da ostanu u ukupnom maksimalnom roku od 240 sati, (ponuđači bi ispoštovali zahtjev da je predrevizija 2023. godine tri puta veća od revizije za 2023. godinu), a ne da limitira ponuđače na 32 sata za predreviziju 2023. godine i 5 sati za reviziju 2023. godine. Ugovorni organ je ostavio mogućnost ponuđačima da matematički kalkulišu svoje ponude kako bi bili najpovoljniji, da ponude nerealne rokove izvršenja pojedinih kriterija koji su sami od sebe nerealni i nejasni. Ugovorni organ je ostavio mogućnost da ponuđači ponude u podkriterijima nerealan rok od 1 sat kako bi u drugom podkriteriju koji nosi veći broj bodova ponudio više sati i osvojio maksimalan broj bodova. Ugovorni organ je perfidno izbjegao pitanje žalitelja da li je moguće izvršiti reviziju financijskih izvještaja i dostaviti izvještaje koje je propisao samom tenderskom dokumentacijom za 1 sat? Navedene zahtjeve iz tenderske dokumentacije niti jedan ponuđač ne može izvršiti niti za 1 niti za 5 sati, što je ugovornom organu naročito poznato. U kontekstu navedenog, potrebno je naglasiti da je kompletan odgovor ugovornog organa na žalbu žalitelja neutemeljen i bespredmetan. Također ugovorni organ niti na jednom mjestu nije pojasnio niti uspio pobiti navode u žalbi da su postavljeni podkriteriji u TD nerealni i da nisu logički ispravni. Predlaže da Ured za razmatranje žalbi, usvoji žalbu u cijelosti kao osnovanu, te donese odluku kojom će predmet vratiti ugovornom organu na ponovno postupanje, s jasnim uputama kako da postupi, a u svakom slučaju da žalitelju naknadi troškove žalbenog postupka koji se sastoje od troškova naknade za pokretanje žalbenog postupka, troškova za sastavljanje žalbe, te naknadi i druge eventualne troškove koji nastanu u daljem toku postupka.

Prije nego li se upustilo u meritorno odlučivanje, ovo tijelo je pristupilo provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće

pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uvjetovane pretpostavke u skladu sa člankom 109., 105. i 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", br. 39/14; u daljnjem tekstu: ZJN) i utvrdio da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi temeljem pregleda dostavljenog materijala, odnosno žalbe žalitelja, izjašnjenja ugovornog tijela, tenderske dokumentacije, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, ovo tijelo je utvrdilo da je potrebno riješiti kao u dispozitivu odluke iz sljedećih razloga:

Žalba je osnovana.

Iz stanja spisa proizlazi da je žalitelj uložio žalbu na tendersku dokumentaciju od juna 2022. godine u predmetu javne nabave usluga: *Nabavka usluga revizorske kuće za reviziju financijskih izvještaja* (u daljnjem tekstu: TD) iz razloga što smatra da postavljeni potkriteriji iz točke 4.8. TD nisu u skladu sa odredbom članka 64. stavak (2) ZJN.

Nakon izvršenog uvida u TD, nespornim je utvrđeno:

- Točkom 2.1. određen je Opis predmeta nabave kako slijedi:

Predmet ovog postupka su usluge – „Nabavka usluga eksterne revizije financijskih izvještaja za poslovnu 2022 . i 2023. godinu." Obaveze izbranog ponuđača su da:

- provede predrevizijske radnje,
- prisustvuje godišnjem popisu imovine i obaveza,
- provede reviziju u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine FBiH broj 15/21), koja uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u financijskim izvještajima, kao i ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, te zvaničnih procjena rukovodstva firme, izradu izvještaja nezavisnog revizora o realnosti i objektivnosti računovodstvenih iskaza o svim značajnim pitanjima položaja ugovornog organa, kao i rezultata poslovanja iskazanih u bilansu stanja i bilansu uspjeha.

Usluge će se izvršavati u skladu sa Tačkom 2. Tenderske dokumentacije i Obrascem za cijenu ponude, koje čine sastavni dio tenderske dokumentacije te ostalim zahtjevima iz tenderske dokumentacije.

Izvještaj revizije će odabrani davalac usluga dostaviti u tri primjerka na jednom od zvaničnih jezika

u Bosni i Hercegovini i jedan u elektronskoj formi.

U toku realizacije, a najkasnije do 22. marta naredne godine u odnosu na poslovnu godinu koja se revidira, davalac usluga će dostaviti Nacrt izvještaja. Ugovorni organ dostavlja pismene primjedbe na Nacrt izvještaja u roku od 5 (pet) kalendarskih dana od dana primitka istog.

Ako Ugovorni organ ne dostavi primjedbe u pomenutom roku, smatrat će se da nema primjedbi na Nacrt izvještaja i da se može izdati konačni Izvještaj. Ako Ugovorni organ ne dostavi primjedbe u pomenutom roku, smatrat će se da nema primjedbi na Nacrt izvještaja i da se može izdati konačni Izvještaj.

Oznaka i naziv iz JRJN: 79212000-3.

- točkom 4.8 određen je Kriterij za dodjelu na način: Ugovor se dodjeljuje ponuđaču koji je dostavio najbolje ocijenjenu prihvatljivu ponudu. Odbit će se ponude koje nisu u skladu sa opisom predmeta javne nabavke.

Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda - Ugovor se dodjeljuje dobavljaču koji je ponudio najbolje ocjenjenu ponudu u skladu sa odredbama ove tenderske dokumentacije.

Kriteriji koji će se bodovati izraženi u procentualnom učešću su:

a) Cijena	62,00
b) Rok trajanja angažmana u predreviziji poslovne 2022. godine	20,00
c) Rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2022. godine	10,00
d) Rok trajanja angažmana u predreviziji poslovne 2023. godine	5,00
e) Rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2023. godine	3,00

Za potkriterije Rok trajanja angažmana u predreviziji poslovne 2022. godine, Rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2022. godine, Rok trajanja angažmana u predreviziji poslovne 2023. godine i Rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2023. godine određeno je maksimalni broj bodova dodijelit će se ponuditelju koji je ponudio rok trajanja u najdužem trajanju.

Napomena:
- Pod pojmom „Radni sati" podrazumijeva se broj sati, zaokružen na maksimalno dvije decimale, koje će kompletan tim ponuđača koji će raditi reviziju kao cjelina provesti u prostorijama ugovornog organa. Npr. ako ponuđač ponudi 8 radnih sati, to će se računati 8 radnih sati angažmana na terenu za ponuđača kao cjelinu, a ne po 8 radnih sati za svakog člana ekipe.
- Ponuđač je dužan, radi evaluacije ovog kriterija, dostaviti broj sati angažmana po svakom potkriteriju pojedinačno, u formi pisane izjave potpisane i ovjerene od strane ponuđača,
- Radno vrijeme Ugovornog organa je od ponedjeljka do petka, u periodu od 7 sati ujutro do 15 i

30 sati, uz pauzu od 9 i 30 do 10 sati. Preduzeće ne radi na dane državnih praznika.
- Ukupan broj ponuđenih sati po svim potkriterijima roka trajanja angažmana ne smije biti veći od raspoloživih 240 radnih sati. Obzirom da Ugovorni organ u 2022. godini očekuje veći angažman u predreviziji u odnosu na reviziju s ciljem dobijanja što više preporuka do sastavljanja izvještaja, ponuđeni broj sati za predreviziju 2022. godine mora biti veći od ponuđenog broja radnih sati za reviziju 2022. godine minimalno tri puta. Maksimalan broj sati po potkriteriju d) i e) ne smije biti veći od 32 odnosno 5 sati, respektivno. Predrevizija se mora obaviti najdalje do 28. februara. U slučaju prijema ponuda koje ne zadovoljavaju prethodno opisane zahtijeve po pitanju roka trajanja angažmana, iste će biti odbijene.

Uvidom u Izvještaj o pitanjima i odgovorima u vezi sa TD, nespornim je utvrđeno kako je žalitelj dana 16. 6. 2022. godine u 10 sati i 58 minuta postavio pitanje kako slijedi: „Mi imamo preuzetu tendersku dokumentaciju tako da nemate potrebe da nam kopirate napomenu iz člana 4.8 TD. Potrebno je da odredite minimum i maksimum sati koje ponuđač može ponuditi po podkriterijima.

Tenderska dokumentacija mora biti jasna i precizna, a ne da se prave matematičke kalkulacije pri odabiru najpovoljnijeg ponuđača, odnosno preferiranju određenog ponuđača.

Tenderska dokumentacija se ne priprema u smislu da otežava radnje postupka, da iste učini protivriječnim, nejasnim i konfuznim, te da se nakon više ponovljenih postupaka dođe do konačnih informacija i pravnog osnova neophodnih za pokretanje i vođenje postupka, već je prema čl.53 Zakona jasno da su informacije koje su sadržane u sadržaju tenderske dokumentacije takve prirode da na nesmetan način olakšaju pripremu ponuda, a što je u konkretnom slučaju očito propušteno jer se prilikom pripreme ponuda i odvijanja radnji postupka ne treba dvojiti na što i kako određena informacija upućuje ponuđače na pripremu ponuda, da pri tome post festum informacija dovodi do konačno potrebnog sadržaja, već ista treba biti određena, potpuna i jasna da bi se nesmetano utvrdilo pravo stanje stvari.

Molimo vas da izvršite izmjenu spornog dijela tenderske dokumentacije, u protivnom ćemo biti primorani zaštitu prava potražiti kod Ureda za razmatranje žalbi. S poštovanjem“, na koje je ugovornog tijelo dana 16. 6. 2022. godine u 14 sati i 12 minuta dostavilo odgovor u kojem navodi: „U skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama BIH, Ugovorni organ je dužan dati sve nužne informacije u TD o uvjetima i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačima dovoljni za pripremu ponuda na konkurentskoj osnovi. U skladu sa članom 57. Zakona, ponuđači su se dužni tih zahtijeva pridržavati. U skladu sa članom 64. Zakona Ugovorni organ je dužan je kriterij ekonomski najpovoljnije ponude razraditi na način da utvrdi i detaljno razradi potkriterije za ocjenu u skaldu s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabavke.

U skladu sa prirodom konkretne nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja sa predrevizijom), Ugovorni organ je detaljno razradio potkritrije, definisao značajnost svakom od njih u skladu sa prirodom posla, te postavio formule. Postavljeni zahtjevi i ograničenja su jasno definisani, te dodatno pojašnjeni prethodnim odgovorom na postavljeni upit.

Prostor za traženje i postavljanje pojašnjenja na portalu javnih nabavki TD nije prostor za "edukaciju" Ugovornih organa od strane ponuđača, te se taj prostor ne bi trebao zloupotrebljavati ukoliko ponuđač nema konkretno pitanje za postaviti. Bez obzira na navedeno, Ugovorni organ još jednom za sve ponuđače ponavlja jasne zahtjeve predmetne TD po pitanju roka izvršenja: Trajanje anagžmana ni po jednom potkriteriju ne može biti ispod 1 sata,

Trajanje angažmana u zbiru za sve potkriterije ne može biti preko raspoloživih 240 sati, Predrevizija 2022. godine mora trajati tri puta duže od revizije 2022.g. jer, kako je jasno pojašnjeno u TD, Ugovorno organ očekuje veći angažman u predreviziji 2022. godine u odnosu na reviziju te godine s ciljem dobijanja što više preporuka do sastavljanja izvještaja, Maksimalno trajanje anagžmana po potkriterijima d) i e) je 32, odnosno 5 sati, respektivno.

Ugovorni organ je dao potpune informacije svim ponuđačima koje su im dovoljne za pripremu ponuda, a na ponuđačima je daju svoju ponude u skladu sa svojim kapacitetima i mogućnostima. Ukoliko bilo ko od ponuđača i dalje smatra da je TD napisana nezakonito, na raspolaganju mu stoje instrumenti pravne zaštite iz Zakona o javnim nabavkama BIH. Lijep pozdrav."

Dalje je utvrđeno žalitelj je dana 15. 6. 2022. godine u 10 sati i 46 minuta postavio pitanje kako slijedi: „Rad na terenu i rok trajanja angažmana" propisali ste da se nacrt revizorskog izvještaja dostavlja do 22 marta a konačan izvještaj do 31 marta.

Tačkom 4.8 TD „ Kriterij za dodjelu" u napomeni propisali ste da se predrevizija mora obaviti najkasnije do 28. februara.

Molimo vas da odredite minimalne i maksimalne rokove izvršenja po svim podkriterijima. S poštovanjem.", a ugovorno tijelo je dana 16. 6. 2022. godine u 9 sati i 48 minuta dalo odgovor kako slijedi: „Poštovani, Tačkom 2.4 Tenderske dokumentacije zahtjevana je dostava nacrta izvještaja do 22. marta, a konačni izvještaj do 31. marta. Predrevizija se vrši najdalje do 28. februara. S tim u vezi se završna revizija ima izvršiti u mjesecu martu, vodeći računa da je radno vrijeme ugovornog organa od ponedeljka do petka u periodu od 7 sati ujutro do 15 i 30 sati, uz pauzu od 9 30 do 10 sati i da preduzeće ne radi na dane državnih praznika. Ponuđeni broj sati ni po jednom kriteriju ne smije biti ispod jednog (1) cijelog sata. Maksimalan broj sati po potkriteriju d) i e) ne smije biti veći od 32 odnosno 5 sati, respektivno. Ponuđeni broj sati za predreviziju 2022.

godine mora biti veći od ponuđenog broja radnih sati za reviziju 2022. godine najmanje tri puta. Te ukupan broj ponuđenih sati po svim potkriterijima ne smije biti veći od 240 radnih sati. Lijep pozdrav."

S tim u vezi, člankom 3. ZJN propisana su opća načela na način (1) Ugovorno tijelo dužno je postupati transparentno, u postupku javne nabave ponašati se prema kandidatima/ponuditeljima jednako i nediskriminirajuće na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabave i njegovom svrhom. (2) Opća načela obvezno se primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite. Člankom 53. stavak (1) ZJN propisano je Ugovorno tijelo dužno je pripremiti tendersku dokumentaciju sukladno odredbama ovoga Zakona i podzakonskim aktima. Ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuditeljima dovoljni za pripremu zahtjeva za sudjelovanje odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, a člankom 64. ZJN propisani su *Kriteriji za dodjelu ugovora* kako slijedi (1) Ugovorno tijelo dodjeljuje ugovor na temelju jednog od sljedećih kriterija: a) ekonomski najpovoljnija ponuda ili b) najniža cijena. (2) Ugovorno tijelo dužno je kriterij ekonomski najpovoljnije ponude razraditi u tenderskoj dokumentaciji, na način da utvrdi i detaljno razradi potkriterije za ocjenu sukladno s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabave. Potkriteriji mogu biti: kvaliteta predmeta nabave, cijena, tehnička sposobnost predmeta nabave, funkcionalne i ekološke osobine, operativni troškovi, ekonomičnost, postprodajni servis i tehnička pomoć, rok isporuke ili rok za izvršenje i sl., uz obvezu da se u tenderskoj dokumentaciji utvrdi precizna metodologija vrednovanja svakog potkriterija. (3) Uvjeti za kvalifikaciju kandidata odnosno ponuditelja iz čl. 45. - 51. ovoga Zakona ne mogu biti potkriteriji za ocjenu ponuda.

U kontekstu žalbenog navoda i utvrđenog činjeničnog stanja, ovo vijeće nesporno zaključuje da TD ne daje potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuditeljima dovoljni za pripremu zahtjeva za sudjelovanje odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Naime, iz odredbe točke 4.8. TD nespornim proizlazi da se pod pojmom radni stati podrazumijeva broj sati zaokružen na masimalno dvije decimale, da se broj sati angažmana po svakom potkriteriju dostavlja pojedinačno, da ukupan broj ponuđenih sati po svim potkriterijima roka trajanja angažmana ne smije biti veći od raspoloživih 240 radnih sati. Dalje ponuđeni broj sati za predreviziju 2022. godine mora biti veći od ponuđenog broja radnih sati za reviziju 2022. godine minimalno tri puta, a maksimalan broj sati po potkrieriju d) rok trajanja angažmanja u predreviziji poslovne 2023. godine i e) rok trajanja angažmana u reviziji poslovne 2023. godine ne smije biti veći od 32 odnosno 5 sati, respektivno, a predrevizija se mora obaviti najdalje do 28. februara. Stoga žalitelj opravdano ukazuje da je ponuditeljima omogućeno da ponude rokove u satima koji se zaokružuju na dvije decimale ostavljajući tako mogućnost da rokove po potkriterijima ponude i u minutama (pitanje 1), kao i na različito definiranje potkriterija predrevizije 2022. godine i revizije 2022. godine ne dajući potpune informacije o maksimalnom

broju sati koje bi ponuditelji mogli ponuditi na ime navedenih potkriterija, što nije slučaj sa predrevizijom i revizijom za 2023. godinu (pitanje 3), a da je pri tome odredio maksimalan broj sati za predreviziju i reviziju 2023. godine, ali ne i za predreviziju i reviziju 2022. godine (pitanje 4), ne odredivši minimalni broj sati po svim potkrijerijima (pitanje 6), što nesporno dovodi do zaključka da ugovorno tijelo nije odredilo maksimalan broj sati po podkriterijumima za predreviziju i reviziju 2022. godine kao što je to uradio za 2023. godinu (pitanje 7), te zašto ugovorno tijelo nije obrazložilo da se za predreviziju 2023. godine ne traži toliko veći broj sati u odnosu na reviziju 2023. godine (pitanje 8), a pri čemu ugovorno tijelo nije obrazložio način na koji se revizija za 2023. godinu može izvršiti za samo 5 sati imajući u vidu odredbe točke 2.1. TD (pitanje 9) i naposljetku zašto je ugovorno tijelo sa propisanim potkriterijima ostavio mogućnost ponuditeljima da ponude nerealne i neprihvatljive rokove (po podkriterijima c i e ponuditelji mogu ponuditi 0,01 sati), a odgovorom ugovornog tijela je rečeno da trajanja angažmana ni po jednom kriteriju ne može biti ispod jednog sata (pitanje 10). U pogledu ostalih pitanja odnosno pitanja 2 i 5, ugovorno tijelo je u izjašnjenju dalo argumentirane odgovore koje prihvaća i ovo vijeće.

Zbog svega naprijed navedenog i obrazloženog, ovo tijelo smatra predmetna TD je neprecizna i u suprotnosti sa odredbom članka 53. stavak (1) ZJN s obzirom da istom nisu točno propisani uvjeti u pogledu vrednovanja potkriterija ekonomski najpovoljnije ponude kako je to naprijed obrazloženo, te zaključuje kako predmetnu TD poništava jer ugovorno tijelo kriterij ekonomski najpovoljnije ponude nije razradilo u TD na način da utvrdi i detaljno razradi potkriterije za ocjenu sukladno s prirodom i svrhom konkretnog predmeta javne nabave usluga što bi sve imalo za posljedicu nezakonitu dodjelu ugovora.

Imajući u vidu sve navedeno, ovo vijeće utvrđuje da je žalba osnovana zbog čega poništava Tendersku dokumentaciju od juna 2022. godine u predmetu javne nabave usluga: *Nabavka usluga revizorske kuće za reviziju financijskih izvještaja* zajedno sa Obavještenjem o nabavci 781-7-2-44-3-35/22 od 15. 6. 2022. godine.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 500,00 KM izvršit će se na osnovu posebnog rješenja ovog tijela, u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih čl. 108. Zakona o javnim nabavama.

Na temelju naprijed navedenog, sukladno članku 111. stavak (1) točka d) ZJN, ovo tijelo riješilo je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u

upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Ilija Ignjatić, dipl. jur.

Dostaviti:

- Address d.o.o. Sarajevo, Marka Marulića 2c, 71000 Sarajevo,
- JKP Komunalac d.o.o. Tuzla, Ulica Husinskih rudara b.b., 75000 Tuzla,
- Evidencija,
- a/a.